

Waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid loopt door, maar er zijn zorgen over de terugval in de voortgang van de versterking van de regionale keringen; dit als gevolg van een aantal complexe strekkingen die momenteel onderhanden zijn en de naweeën van corona. We werken aan het laatste deel van de opgave uit de toetsing van 2012, waarbij de lastigste stukken overblijven. We zijn, om snelheid te maken, in het begin aan de slag gegaan met de stukken waar snel meters gemaakt konden worden. Wat resteert is complex en meer versnipperd. In 2024 is de nieuwe toetsronde gereed en maken we op basis hiervan een nieuw programma, inclusief de doelen en middelen. We zetten de extra middelen uit het coalitieakkoord in om zo snel mogelijk het team uit te breiden en nieuwe strekkingen op te pakken. Die bereiden we met de omgeving voor en voeren ze uit om over ongeveer drie jaar meer strekkingen op te leveren.

De voorjaarsinspectie 2023 is gereed. Op basis van het VV besluit schade aan keringen (VV van 28 september 2022) pakken we nu ook schadepunten op met een niet verwijtbare oorzaak waarvoor we eerder de aangeland aanspraken. Dit is het eerste jaar van de nieuwe aanpak. Na twee jaar bekijken we het effect en komen we terug bij het bestuur met een evaluatie. In 2023 zijn werkzaamheden uitgevoerd die in 2022 niet meer uitgevoerd konden worden. Bij de zomerburap is hiervoor met een begrotingswijzing budget voor gekregen. De kunstwerken Spaarndam zijn na afronding van de Kolksluis nu gestart met de overige kunstwerken. De werkzaamheden aan de IJsseldijk Gouda worden weer opgepakt nu het projectteam weer compleet is.

Exploitatie

De prognose van de netto exploitatie is met € 33,1 mln per saldo gelijk aan de prognose uit de zomerburap. Bij het onderhoud van de keringen worden hogere kosten verwacht van ongeveer € 0,3 mln. Deze kosten worden gedekt doordat de nacalculatie van de bijdrage van het HWBP over 2022 € 0,3 mln lager uit is gevallen dan destijds verwacht.

Investeringsen

De huidige raming is € 22,0 mln. dat is door diverser kleine mutaties € 0,2 mln hoger dan de zomerburap (€ 21,8 mln.) en € 0,1 mln. lager dan de begroting (€ 22,1 mln.) De uitvoering van de keringen is op stoom en momenteel is 11 km gereed. De verwachting is dat in 2023 21 km gereed zal zijn.

Voldoende water

De indicator staat op 'oranje' omdat er zorgen zijn voor het op orde houden van de assets (zoals poldergemalen, watergangen) voor de komende jaren.

Ten opzichte van de zomerburap wordt, na vertragingen dit voorjaar, nu voortvarend gebaggerd. Per 1 augustus was 65 km watergang gebaggerd, waarmee we op koers liggen om de in de zomerburap bijgestelde financiële raming te halen. Tot begin september zijn er 6 significante storingen op gemalen geweest. De werkzaamheden aan de piekberging Haarlemmermeer zijn afgerond; op 20 september 2023 is dit gevierd.

Exploitatie

De prognose van de netto exploitatie is met € 68,0 mln per saldo gelijk aan de prognose uit de zomerburap.

Investeringsen

De huidige raming a € 21,7 mln is € 1,6 mln lager dan de zomerburap en € 1,0 mln lager dan de begroting. Voor 'Verbeteren doorstroming Sluisjes Halfweg' is het definitief ontwerp en uitvoeringsplan gereed, inclusief nieuwe kostenraming. De raming voor de komende jaren is verhoogd (met name door indexering) waardoor het krediet niet voldoende is; dit is in de verzamelkredietaanvraag bij het MJP opgenomen.

Verklaringen verschillen voldoende water

€ 0,4 -/- Piekberging Haarlemmermeer; De belangrijkste oorzaak is het afwaarderen van risico's (die niet zijn opgetreden) omdat het project inmiddels technisch gereed is. Daarnaast is de proefinzet door de aannemer verschoven naar 2024.

€ 0,9 -/- Poldergemalen: Bij de voorjaars- en zomerburap is de raming verhoogd met € 2,2 mln, doordat enkele gemalen uit 2022 over de jaargrens waren geschoven. Door externe oorzaken (bezwaar tegen vergunning, capaciteitsproblemen aannemer) schuift de uitvoering van enkele voor 2023 geraamde poldergemalen door naar 2024. Hiervoor is de eerder verhoging van € 2,2 mln met € 0,9 mln verlaagd naar € 1,3 mln.

€ 0,5 -/- Oeververdedigingen; Dit is de optelsom van een aantal kleine verschuivingen. De nieuwe scope vanuit het toekomstige werk wordt in 2023 opgepakt maar de uitvoering hiervan verschuift voor een deel naar 2024.

€ 0,2 Betreft diverse kleine mutaties

Schoon en Gezond water

Bij het programma Schoon & Gezond water wordt hard gewerkt om alle KRW maatregelen voor 2027 uit te voeren. De uitvoering van de resterende KRW2 maatregelen in Langerhaar worden dit jaar opgeleverd, terwijl de eerste KRW3 maatregelen in uitvoering zijn (NVO's Zoetermeer en Vogelplas Starrevaart (Staatsbosbeheer)). De inrichtingsmaatregelen in Zoetermeer zijn wat vertraagd doordat het extra tijd heeft gekost om met de gemeente tot een gezamenlijk ontwerp te komen en er extra onderzoek nodig is naar de stikstofuitstoot. De subsidieregeling 'Natuurvriendelijke oevers' wordt voortgezet. Ook wordt het in 2022 gelanceerde Landbouwportaal voortgezet, waarvan de resultaten voor de eerste periode in het najaar worden geëvalueerd. De interne training 'Beleef Biodiversiteit' wordt gegeven, zodat er kennis over dit onderwerp wordt gedeeld en de juiste acties voor biodiversiteit kunnen worden opgepakt. Zwemwaterlocaties met de kwaliteitsklasse 'slecht' worden verbeterd. Hiervoor wordt dit jaar onderzocht welke maatregelen we moeten nemen.

Exploitatie

De prognose van de netto exploitatie is met € 12,0 mln per saldo gelijk aan de prognose uit de zomerburap.

Investeringsen

De huidige raming is € 7,2 mln. en is door diverse kleine mutaties € 0,3 mln. lager dan de Voorjaarsburap en € 3,2 mln. lager dan de begroting. De projecten binnen het programma Schoon & Gezond verlopen over het algemeen naar verwachting. Vanuit KRW2 (m.b.t. de NVO's die al zijn aangelegd) zijn de ontwikkeling van de natuurvriendelijke oevers in de Bovenlanden Aalsmeer een succes.

Waterketen

Op dit moment voldoen 7 zuiveringen (Gouda, Heemstede, Leiden Noord, Leiden Zuidwest, Leimuiden, Zwaanshoek en Zwanenburg) niet volledig aan de lozingseisen. Belangrijkst oorzaak hiervan is extreem weer eerder in het jaar veelal in combinatie met storingen of werkzaamheden aan onderdelen op de zuivering. In het investeringsprogramma werken we aan het op orde brengen van de assets waardoor minder storingen zullen optreden. Eerder dit jaar hebben we diverse renovaties afgerond waaronder Nieuwe Wetering en Bodegraven. De VV heeft het voorkeursalternatief voor Haarlem WP vastgesteld. De uitvoering van Zwanenburg loopt voorspoedig. Zoals eerder aan de VV gemeld kost dit project meer dan het beschikbare krediet. Op Velsen voldoen we sinds kort wél aan de normen; de komende tijd gaan we de tijdelijke maatregelen definitief maken.

Begin september vond de VV-inwerksessie over (energie en) circulair plaats. Ondertussen bereiden we de eerste beeldvormende sessie over dit onderwerp voor t.b.v. het op te stellen afwegingskader circulair.

Exploitatie

De prognose van de netto exploitatie is met € 95,8 mln per saldo gelijk aan de prognose uit de zomerburap. Door een aantal grote storingen in september, met name aan installaties die op de nominatie staan voor renovatie, gaan de uitgaven harder dan verwacht. Door te sturen op de werkzaamheden met een laag risico proberen we binnen budget te blijven er moeten dan echter dit jaar geen grote storingen meer optreden.

Investeringsen

De huidige raming bedraagt € 90,2 mln. en komt daarmee € 0,3 mln. hoger uit dan de Zomerburap (€ 89,9 mln.) en € 6,7 mln. hoger dan de begroting (€ 83,5 mln.). Dit wordt voor het grootste deel veroorzaakt door Zwanenburg zoals meermaals gemeld.

Verklaringen verschillen Waterketen

€ 0,5 Hogere kosten renovatie Kerk en Zanen vanwege een claim van de aannemer door vertraging en kostenstijgingen.
€ 0,2 -/- Betreft diverse kleine mutaties

Bestuur, Organisatie & Dienstverlening (BOD)

Er blijft actief ingezet worden op de sporen arbo-veiligheid, fysieke veiligheid/toegang, privacy en digitale veiligheid. Zo is het veiligheidsprogramma 'zien, handelen, leren' gestart en worden veiligheidsambassadeurs aangesteld.

Op dit moment bevinden we ons op schema voor een tijdige implementatie van de Omgevingswet binnen Rijnland. Niettemin staan we nog voor enkele uitdagingen. Binnen Rijnland voeren we de veranderingen uit die de Omgevingswet met zich meebrengt. Dit heeft onder andere tot gevolg dat gedurende de overgangsperiode extra (handmatige) handelingen moeten worden verricht wat extra capaciteit van de organisatie vergt. Het herstel van de gevel van het hoofdkantoor is als gevolg van aanwezigheid van vleermuizen uitgesteld. Door de omgevingsdienst is inmiddels aangegeven dat de werkzaamheden wel gestart mogen worden, de actuele planning is dat in de 2e helft 2024 de uitvoering zal starten.

Exploitatie

De prognose van de netto exploitatie is met € 37,7 mln per saldo gelijk aan de prognose uit de zomerburap.

Najaarsburap 2023

Investeringsen

De huidige raming is € 4,0 mln en daarmee € 0,3 mln lager dan de zomerburap (€ 4,3 mln.) en € 1,0 mln lager dan de begroting (€ 5,0 mln) als gevolg van diverse vertragingen op de projecten. De gunning van het bouwteam voor project Fysieke toegang is inmiddels gegund en momenteel is het project met de voorbereidingen gestart. In 2024 zal de uitvoering plaatsvinden. Ook bij het gebouwenbeheersysteem (GBS) is na vele vertragingen nu vooruitgang te melden, de materialen zijn binnen en er is gestart met de uitvoering. Deze zal doorlopen tot de bouwvak in 2024.

Verklaringen verschillen BOD

€ 0,3 -/- Cluster bedrijfsvoering; Bij het project Hybride werken is de raming naar beneden bijgesteld. Het project heeft o.a. vertraging opgelopen door problemen met het verstrekken van de opdracht voor aanleg van elektra. Deze vertraging werkt door op de aanbestedingen van het ruimtereserveringssysteem en de meubelbouwer doordat die hiervan afhankelijk zijn.

Overige (niet opgenomen onder een specifiek bestuursprogramma)

We maken een omslag van correctief naar risicogestuurd onderhoud van onze zuiveringen en gemalen.

Het inrichten van het preventieve onderhoud aan de hand van de onderhoudsconcepten gaat conform planning. Actueel is 97% gereed. De realisatie van het preventieve onderhoud op basis van de onderhoudsconcepten ligt op schema en einde van het jaar verwachten we 98% te realiseren. Momenteel is de realisatie graad van het correctieve onderhoud 85% t.o.v. 82% als doelstelling. De verwachting is dat dit richting einde jaar zelfs nog verbeterd wordt. Vorig jaar lag het percentage storingen wat binnen de gestelde doorlooptijd werd opgelost nog rond de 70% dus dat is een aanzienlijke verbetering.

Met nieuwe technieken werken we toe naar energieneutraliteit

Zie de bijlage Voortgang energie- en klimaatmitigatie.

Rijnland Klimaatadaptief: Water en bodem meer sturend in de ruimtelijke ordening

De afgesproken resultaten voor WBS lopen op schema. De WBP6-doelstellingen (Water wijst de weg) worden onverkort voortgezet in de doelstellingen en speerpunten van het nieuwe bestuur.

Middelen (exploitatie en investeringen)

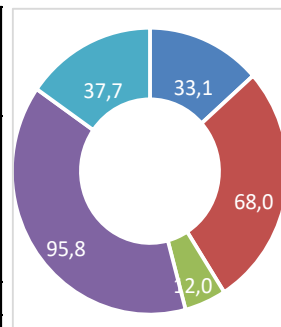
Exploitatie

Netto exploitatie per programma

(x € 1,0 mln)	Begroting 2023	Prognose voorjaarsburap	Prognose zomerburap	Prognose najaarsburap	% t.o.v. zomerburap
Waterveiligheid	32,6	33,2	33,1	33,1	100,0%
Voldoende water	66,8	67,3	68,0	68,0	100,0%
Schoon en gezond water	12,8	12,9	12,0	12,0	100,0%
Waterketen	89,1	90,1	95,8	95,8	100,0%
B.O.D.	38,0	38,7	37,7	37,7	100,0%
Totale exploitatie	239,4	242,1	246,7	246,7	100,0%
Waterschapsbelastingen	229,3	229,3	229,3	229,3	100,0%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

Toelichting

Eventuele afwijkingen in de programma's zijn bij de programma's toegelicht.

Personeelskosten

De personeelskosten komen op basis van de huidige bezetting en inhuur naar schatting € 0,8 mln lager uit dan aangegeven in de zomerburap. Door deze ruimte kunnen we in 2023 alvast starten met de werving en selectie van extra personeel die de ambities uit het coalitieakkoord vragen zonder dat hier een begrotingswijziging voor nodig is. Door krapte op de arbeidsmarkt is de werving op korte termijn van extra personeel een uitdaging.

Opbrengsten verkopen

In de gewijzigde begroting is € 3,0 mln opgenomen voor verkopen van blooteigendommen. Hiervan is inmiddels € 0,9 mln gerealiseerd. Door waardestijgingen en door de stijging van de hypotheekrente is de animo gedaald om het blooteigendom van Rijnland over te nemen. Van de nog te realiseren € 2,1 mln verkopen in 2023 zal daardoor waarschijnlijk slechts een deel gehaald worden.

Waterschapsbelastingen

Naar verwachting wordt de geraamde belastingopbrengst 2023 gerealiseerd. Er bestaat nog enige onzekerheid over de opbrengst zuiveringsheffing bedrijven. Voor de definitieve aanslagoplegging geldt een termijn van drie jaar en daardoor werken de definitieve aanslagen over de jaren 2020, 2021 en 2022 nog door in de opbrengst zuiveringsheffing. Voor de jaren 2021 en 2022 is in de begroting rekening gehouden met de effecten van de

Najaarsburap 2023

coronacrisis waardoor kantoren en bedrijfsruimten enige tijd gesloten waren, maar de definitieve effecten worden nu geleidelijk duidelijk in de realisatie. Omdat ruim 80% van de opbrengst zuiveringsheffing afkomstig is van huishoudens en niet van bedrijven, is de omvang van het risico beperkt.

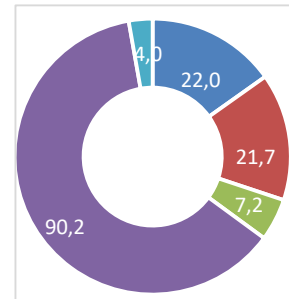
Investerings

Bruto investeringen per programma

(x € 1,0 mln)	Begroting 2023	Prognose voorjaarsburap	Prognose zomerburap	Prognose najaarsburap	% t.o.v. begroting
Waterveiligheid	22,1	21,3	21,8	22,0	99,5%
Voldoende water	22,7	23,3	23,3	21,7	95,4%
Schoon en gezond water	10,4	8,2	7,5	7,2	69,3%
Waterketen	83,5	83,4	89,9	90,2	107,9%
B.O.D.	5,0	6,2	4,3	4,0	80,9%
Totaal bruto investeringen	143,7	142,2	146,8	145,1	100,9%

Afrondingsverschillen zijn mogelijk

De huidige raming is € 145,1 mln. en daarmee € 1,7 mln lager dan de raming van de zomerburap (€ 146,8 mln.) en € 1,4 mln hoger dan de begroting (€ 143,7 mln.). De grootste wijzigingen komen uit het programma voldoende water door vertragingen in de voorbereiding waardoor de uitvoering van 2 poldergemalen niet meer in 2023 kunnen plaatsvinden. Over het algemeen zijn er weinig aanpassingen t.o.v. de zomerburap. De grootste mutaties zullen bij de programma's worden toegelicht. Het werven van nieuw personeel blijft een punt van zorg. Er wordt al druk gewerkt aan de voorbereidingen van de intensivering uit het coalitieakkoord door te starten met het werven van de extra capaciteit.

Stand van zaken risicoparagraaf

De robuustheid van de Rijnlandse weerstandscapaciteit is even groot als ten opzichte van de zomerburap van 2023. De bestuurlijke goedkeuring bijvoorbeeld om nu al te werven voor personele uitbreidingen in 2024 kan binnen de begroting 2023 worden opgevangen.

Mocht in de resterende maanden verder sprake zijn van onverwachte reparaties, vanwege bijvoorbeeld poldergemalen in storing, dan zullen andere onderhoudswerkzaamheden worden doorgeschoven na 2023. Rijnland blijft met andere woorden waarschijnlijk binnen de gestelde financiële kaders. In hoeverre ook de begrote resultaten afdoende zijn bereikt, zal blijken uit de jaarrekening. Door waarde stijgingen en hogere hypotheekrente gaan de begrote verkopen blooteigendom waarschijnlijk niet gehaald worden.

Legenda scores

Centraal per programma staan de bij de begroting afgesproken aandachtspunten. Per aandachtspunt is sprake van een score. De score geeft aan in hoeverre de afspraken uit de begroting behaald zijn.

Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting.

Behoeft aandacht, resultaten blijven enigszins achter bij verwachtingen.

Op schema, binnen de kaders